

# ÚSTECKÝ KRAJ

HOSPODÁŘSKÝ VZESTUP BUDE POMALÝ, ŘÍKÁ **PETR KRÁL** Z ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

## „Vrátíme se k růstu. Ale nebude to hned“

JAROSLAV BALVÍN

Až se po šoku z koronaviru a nouzového stavu život v Česku opět rozběhne, ekonomika bude dohánět předkrizovou úroveň a nakonec se vrátí k růstu. Tím si je jistý ředitel měnové sekce České národní banky Petr Král, který do Prahy dojíždí z domovské Roudnice nad Labem. „Je to, jako když stlačíte pružinu. Jakmile tlak povolíte, pružina má tendenci vystřelit zase zpátky.“ líčí ekonom v kanceláři pod obrazem Řípu malíře Václava Trefila. Návrat k normálu bude ale nejspíš pomalejší, než bychom si přáli.

**Čeká nás kvůli koronaviru opravdu obří celosvětová recese, jak se mnozí obávají?**

Propad světové i domácí ekonomiky bude skutečně mimořádně hluboký. Mezinárodní měnový fond očekává, že světová ekonomika letos poklesne nejvíce od Velké krize ve 30. letech. Ale srovnávat dnešní situaci s minulostí jednoduše nelze. Nyní nejde o ekonomickou krizi v pravém slova smyslu, ale je to vlastně vládami nařízená hibernace hospodářství. Ta spočívá v uzavěře velkého množství provozů či celých odvětví. Tento ekonomický „lockdown“ je součástí karanténních opatření, která státy přijímají v boji proti koronavirové pandemii. Velká krize ve 30. letech či globální finanční a ekonomická krize zhruba před deseti lety měly svůj původ v samotném ekonomickém systému. Nyní je to krize de facto z rozhodnutí států.

**Bude ta krize zhruba stejná ve všech zemích, když koronavirus zasáhl v podstatě celý svět?**

Hloubka propadu ekonomiky bude jednoznačně souviset s dobou, po kterou budou v platnosti zavedená karanténní opatření v jednotlivých státech. Tedy s tím, jak dlouho budou trvat restrikce a omezení volného pohybu lidí včetně úplných uzavírek továren a nejrůznějších provozoven. Vzhledem k tomu, že nad pandemií ještě není všude zdaleka vyhráno, je jakýkoliv odhad hloubky ekonomického propadu v letošním roce stále velice nejistý. Epidemii koronaviru je nejvíce postižen západní svět, tam budou negativní ekonomické dopady boje proti nákaze nejvýraznější.

**Je česká ekonomika připravena na zvládnutí takové krize? Může nám pomoci Evropská unie (EU)?**

Máme dostatek manévrovacího prostoru jak v oblasti fiskální, tak i měnové a makroobezřetnostní politiky. Tyto polštáře je nyní možné



**EKONOM** Petr Král tvrdí, že s uvolněním opatření se ekonomický a společenský život v zemi vrátí pomalu do normálu. Foto: Archiv P. Král

využít. V rámci EU probíhá koordinace hospodářských politik a případná celoevropská podpůrná akce by stabilizační působení tuzemských hospodářsko-politických autorit mohla vhodným způsobem doplnit.

**Co nás čeká, až skončí nouzový stav?**

Až se opatření uvolní, ekonomický a společenský život bude mít tendenci vracet se do normálu a hospodářský výkon opět vzroste. Je to, jako když stlačíte pružinu. Jakmile tlak povolíte, pružina má tendenci vystřelit zase zpátky. Ale určitě se nevrátíme hned na výchozí úroveň, protože omezení trvala docela dlouhou dobu. Mezitím se totiž dostala spousta firem a domácností do problémů s likviditou, neboli se schopností platit své pravidelné výdaje kvůli výpadkům příjmů z podnikání či zaměstnání. Zpětný ráz té pružiny, o které jsem hovořil, nebude tedy bohužel tak silný, jak bychom si asi všichni přáli. Ale návrat k růstu a postupné dohánění předkrizové úrovně lze do budoucna určitě očekávat.

**Vypadá to hezky, ta pomoc**

**řadě lidí a podnikatelů, se kterou přichází nejen vláda, ale třeba i Ústecký kraj nebo města jako Litoměřice. Nezaplatíme to ale v příštích letech nakonec všichni na daních?**

Reakce veřejného sektoru je v první fázi zcela správná a přirozeně zaměřena právě na pomoc firmám a domácnostem, kterým prakticky zde dne na den zcela nebo částečně vyschly příjmy. Ale oni musejí dál platit svoje faktury, závazky a další pravidelné výdaje. To na ně vytváří nesmírný tlak a jejich další ekonomická exist-

tence je v ohrožení. Proto vláda a parlament rozhodly o fiskálních opatřeních, jako jsou „kurzarbeit“, nadstandardní ošetřovné, pro-minutí sociálního a zdravotního pojiš-

tění, odklad daní, Program 25, moratorium na splátky úvěrů a tak dále. V mnoha případech tyto programy budou znamenat dodatečné veřejné výdaje, v jiných případech zase urychlí pokles daňových příjmů. Silný pokles výběru daní se přitom dá očekávat i tak, a to z titulu hlubokého propadu ekonomické aktivity. Výsledný tlak na veřejné rozpočty bude značný, ministryně financí

také už požádala parlament o navýšení očekávaného schodku státního rozpočtu na 300 miliard korun. To se odrazí i ve znatelném nárůstu vládního dluhu. Naštěstí výchozí pozice České republiky není v tomto ohledu úplně špatná. V příštích letech bude muset proběhnout nějaká konsolidace veřejných rozpočtů. Uvidíme, s čím vláda přijde.

**Je kvůli zastavení běžného života úplně ohrožena existence některých sfér hospodářství?**

Skutečně těžkou zkoušku zažívají subjekty z odvětví služeb, gastronomie, cestovního ruchu, pořádání kulturních či sportovních akcí. Nemožnost téměř vůbec fungovat zejména nyní, kdy se pomalu blíží vrchol sezóny, může být pro spoustu z nich likvidační. S každým dnem, kdy stojí, se snižuje naděje, že se vůbec někdy opět rozjedou. Také takzvaný sentiment podniků a domácností, tedy jejich nálada nakupovat, utrácet a „užívat si“, bude do budoucna poměrně silně postižena. Nezaměstnanost do budoucna určitě vzroste a příjmová situace domácností nebude tak příznivá, jak jsme si v posledních letech zvykli.

**Jaké kroky v reakci na současnou situaci podniká Česká národní banka (ČNB)?**

Bankovní rada ČNB rozhodla v březnu nejprve na mimořádném a pak i na řádném měnovém zasedání o razantním snížení úrokových sazeb v celkovém rozsahu 1,25procentního bodu a klíčová repo sazba klesla na 1 procento. Současně došlo k výraznému snížení sazby proticyklické kapitálové rezervy na 1 procento. Také byla zmírněna doporučení bankám týkající se poskytování hypotečních úvěrů.

**Říká se, že na všem špatném je něco dobré. Platí to i o této současné „polizanci“ s virem?**

I na této krizi lze samozřejmě najít nějaká pozitiva. Určitě to například celý svět, nejen naši zemi, posune k mnohem intenzivnějšímu využívání on-line technologií, vzdálených přístupů, telea videokonferencí a podobně. S tím může souviset do budoucna větší využívání flexibilních pracovních aranžmá, jako jsou práce z domova, sdílení pracovních míst a zkrácené pracovní úvazky. Zde měla ČR doposud rezervy. Také se v krizi hezky ukazuje, které činnosti a agendy jsou skutečně nezbytné a produktivní a co lze naopak do budoucna obětovat jako něco, co spíše věci zdržuje, komplikuje a prodražuje. Svět se zkrátka naučí některé věci dělat efektivněji, nebo je nedělat vůbec.

**Více na webu Deníku**

**Počet nemocných v kraji**

**465** Tolik nakažených koronavirem bylo v Ústeckém kraji ke včerejšímu dni (18:00).  
Ústí nad Labem 77, Děčín 43, Most 26, Litoměřice 232, Chomutov 21, Louny 23, Teplice 43. Testování: 6 857. Uzdravení: 173. Zemřeli: 11.

**Prevence onemocnění**

- Vyhýbejte se zjevně nemocným lidem
- Při kýchání a kašlání používejte jednorázové kapesníky
- Při kašlání a kýchání si zakryjte ústa paží/rukávem, nikoliv rukou
- Často si myjte ruce mýdlem nebo dezinfekčním prostředkem
- Nedotýkejte se očí, nosu a úst nemytými rukama
- Nezdružujte se v místech s vyšším počtem lidí

**Jak dodržovat hygienu**



**Příznaky onemocnění**

- Suchý kašel, dušnost, únava
- Neustupující horečka, bolest hlavy
- Průvodním znakem může být bolest svalů a kloubů
- Zvláštní případy mohou vést k zápalu plic, selhání ledvin a smrti
- Jde o kapénkovou infekci, přenosnou z člověka na člověka
- Inkubační doba je 1 až 14 dní

**Máte podezření na nákazu?**



**Důležitá telefonní čísla**

- Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje: **736 233 176, 704 829 502, 703 365 986** (po – pá 7:00 – 17:00).
- Číslo na celostátní nonstop infolinku **724 810 106** nebo **725 191 367**
- Důležitá rada: určitě si do mobilu uložte číslo na svého praktického lékaře

**SERIÓZNÍ ZPRAVODAJSTVÍ O KORONAVIRU ČTĚTE NA WWW.DENIK.CZ**

**Sledujte na webu našeho Deníku:**

- » Aktuální situace v našem okolí
- » On-line mapa šíření nákazy
- » Praktické otázky a odpovědi
- » Důležité kontakty
- » Užitečné rady
- » Fakta o koronaviru
- » Sekce pro rodiče a děti
- » Komentáře
- » Fotogalerie